

El cobert

En alguna zona del teu espai productiu és imprescindible que tinguis un lloc on puguis guardar les eines, la maquinària o qualsevol altre element necessari per al manteniment i la gestió de l'hort. Si produeixes molt, el teu espai ha de permetre guardar el tractor o les màquines per a la preparació del sol. És important que els coberts estiguin ventilats, ja que, sobretot a l'estiu, les temperatures poden ser molt extremes i deteriorar els materials que hi tinguis emmagatzemats.

Les parcel·les de cultiu

En funció de l'orientació i les dimensions de la teva finca i dels condicionants ambientals, hauràs d'intentar escollir les parcel·les més planes, les de major profunditat i qualitat de sol i les més ben orientades per maximitzar la insolació. Hauràs de disposar les parcel·les de manera eficient i donar-los formes com més cartesianes millor per tenir menys pèrdues d'espai. Has de preveure els espais de trànsit entre parcel·les i adaptar-los a les amplades necessàries per passar-hi a peu, amb carretó o amb maquinària pesant.

2.5. COM S'HA D'ORGANITZAR L'ESPAI?

Abans de començar a col·locar qualsevol element a l'espai on voldràs produir, has de fer un disseny molt acurat tenint en compte tots els factors externs que actuen a l'hort – factors biòtics (depenen de l'activitat dels éssers vius) i abiòtics (elements naturals no vius) – i compaginar-los amb els factors interns que també t'he comentat – producció que necessites, tipus de varietats, etc.

Si ets en un entorn urbà, les variables que més et condicionen el disseny són l'estructura de l'edifici i les construccions del voltant. Si vols col·locar diverses taules de cultiu en un terrat, primer hauràs de mirar l'ombra que projecten els edificis veïns, assegurar-te que l'estructura de l'edifici és bona i, en tot cas per precaució, adossar les taules a les parts perimetral del terrat, ja que el pes d'aquestes taules és important. Sempre que sigui possible, hauràs d'evitar el sol de ponent; per

Esquema d'un hort en un terrat urbà

Tot i la dificultat de produir en un terrat, amb una bona disposició dels elements es poden aconseguir grans

resultats. Fins i tot, et pots produir el teu propi compost.

Hort que aplica la parada en crestaill

Preparats vegetals i biofertilizants

Hi ha diversos preparats vegetals que et poden permetre fertilitzar els cultius. El tret comú que tenen aquests caldos és que les plantes que els produeixen són àvides en la captació de nutrients, especialment nitrogen. Les dues millors plantes per fer aquests caldos vegetals fertilitzants són la consolida i l'ortiga.

La preparació és comuna i consisteix a col·locar 1 kg de planta seca per 10 litres d'aigua (si és possible de pluja). Si tens la planta fresca, omple les tres quartes parts del volum del recipient d'aigua amb la planta. El recipient, preferentment, ha de ser de fusta o d'acer inoxidable, i l'has de tancar amb una malla o un drap que permeti a la mescla oxigenar-se. L'has de remenar suauement cada dia, i quan deixi de fer bombolles, la fermentació s'haurà acabat. Llavors ja el pots filtrar i aplicar.

Bidó amb purí d'ortigues.

Com fer el biofertilizant

PAS 1

PAS 2

PAS 3

PAS 1

En un contenidor de plàstic de 200 l afegeix:

- 100 l d'aigua neta
- 2 kg de cendres de fusta + 2 kg de pots de roca bàsica
- 50 l de fens frescos de vaca

PAS 2

En una galleda de plàstic de 20 l afegeix i dissol:

- 10 l d'aigua neta
- 2 l de melasses
- 2 l de llet fresca

PAS 3

Afegeix aquesta barreja al contenidor del PAS 1 i remena-ho.

PAS 4

Tapa-ho i deixa-ho reposar 3 mesos remenant amb cura.

Quines varietats locals pots plantar?

Mongeta (<i>Phaseolus vulgaris</i> L. var. <i>vulgaris</i>)	On es cultiva?	Quan se sembra?	Cicle (mesos)	Tipologia
Abril	Litoral nord (Baix Empordà)	Abril	3 a 4	Mata
Avellaneta blanca	Prelitoral i Pirineu (Pallars)	D'abril a juliol	4	Aspre
Avellaneta rossa, grogueta grossa o del veremar	Prelitoral	Abril i juliol	4	Aspre
Bastó	Alt Urgell	Juny-juliol	3	Mata
Blanca de l'abundància	Terres de l'Ebre	D'abril a agost	3	Aspre
Bisbe	Terres de l'Ebre	Juliol	4	Aspre
Bitxo de tavella vermell	Prelitoral (Selva)	Juny-juliol	3	Aspre
Bitxo groc, de l'Esparra	Prelitoral (Selva)	Juliol	4	Aspre
Blauhilde o lila tendra	Prelitoral (Valles Oriental)	D'abril a juliol	3	Aspre
Carall, del peccat, del rector o del Z9	Litoral, prelitoral, Terres de l'Ebre i Ripollès	Juliol	4	Aspre
Careta	Pirineus (inclosa Andorra) i Prepirineu	Maig	3 a 4	Aspre
Carme	Prelitoral (Valles Oriental) i planes interiors (Osona i Garrotxa)	Maig	3	Aspre
Castellfollet del Boix	Planes interiors (Bages i Osona)	Juliol	3	Mata
Collsacabra	Planes interiors (Osona i Moianès)	Abril-maig	3	Mata
Confit	Prelitoral i litoral (Baix Empordà)	Juliol	4	Mata
Cuc	Prelitoral	D'abril a juliol	3	Mata
Del Z9	Prelitoral	D'abril a juliol	4	Aspre
De l'hort o de la sobra	Pallars Sobirà	Abril i juny	3 a 4	Mata
Del músic o de la música	Prelitoral central i sud, planes interiors i Pirineus (Andorra)	Maig-juliol	4	Aspre
Del pic o tocada	Valles Oriental i Maresme	Juliol	4	Aspre

Quina varietat et recomano?

Abans d'arribar a Seva, em vaig aturar a la Casa Nova de Figueroles, on vaig estar parlant hores i hores amb Jaume. El seu profund coneixement de l'agricultura i de les masies del sud d'Osona em va servir de pista per arribar-hi. La casa era tancada, i els entorns, totalment descuidats. Segurament, com en molts altres casos, vaig fer tard. Però no vaig desistir, i en donar la volta a la masia, vaig veure l'antic hort. Una simple ullada va ser suficient per localitzar-la. Era allà, demacrada per la falta d'aigua, però ja florida i amb les llavors a punt de ser recollides. Era la bleda comuna del país, una mica menys productiva que l'actual, però de gust excel·lent.

Bleda del país

Context històric

La primera referència escrita que en tenim és de l'any 1881. Aquesta varietat se cita de manera continuada a la documentació escrita, i és també coneguda com a bleda verda.

Descripció

Planta herbàcia de grans fulles, brillants i ondulades. Pot assolir 70 cm d'alçada. És extremament vigorosa i de penques que poden arribar a 7-8 cm d'amplada i que creixen en forma de roseta basal. Les fulles són de color verd fosc.

Calendari de cultiu

- Sembrar planter
- Sembrar directa o trasplantament
- Floració
- Recollida

Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Setembre	Octubre	Novembre	Desembre

Consum

Cuita i barrejada amb patates, arròs o cigrons. Les penques també es poden fer arrabassades o cuites acompanyant carns.

Obtenció de llavor o propàguls

Diversos pagesos d'arreu de Catalunya conserven aquesta varietat. També se'n pot comprar llavor a Les Refardes.

Quines altres varietats plantaven els nostres avantpassats?

Bleda (*Beta vulgaris* L. K.
Koch var. *ciela*)

Any de la
documentació escrita

On es cultivava?

Quan se sembrava?